

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 27.5.2010
KOM(2010)256 endelig

2010/0137 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav

BEGRUNDELSE

1. Baggrunden for forslaget

Med dette forslag til ændring af forordning (EF) nr. 539/2001¹, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1244/2009², forfølger Kommissionen målet om at tilpasse bilagene til forordningen under hensyntagen til de fremskridt, der er gjort i dialogen med Albanien og Bosnien-Hercegovina om visumliberalisering i løbet af de seneste syv måneder, idet den overfører disse to lande fra bilag I (liste over tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum, når de passerer medlemsstaternes ydre grænser) til bilag II (liste over tredjelande, hvis statsborgere er fritaget fra dette krav) til forordningen; denne overførsel er i overensstemmelse med Unionens politiske forpligtelse til at lempe kravet om visum til kortvarigt ophold for alle statsborgere i Vestbalkan som led i Thessalonikidagsordenen.

Generel baggrund og formål

Rådet har i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 62, nr. 2), litra b), nr. i), vedtaget forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser (den såkaldte "negativliste"), og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (den såkaldte "positivliste"). Fastlæggelsen af disse lister er en af de ledsageforanstaltninger, der ifølge EF-traktatens artikel 61 er direkte knyttet til den frie bevægelighed for personer i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

For at afgøre om statsborgere fra et givet tredjeland er underlagt visumpligt eller er fritaget for dette krav, foretages der en individuel vurdering under anvendelse af forskellige kriterier, blandt andet vedrørende illegal indvandring, offentlig orden og sikkerhed, samt Unionens forbindelser med det pågældende tredjeland, samtidig med at der også tages hensyn til den regionale sammenhæng og til gensidighedsprincippet. I betragtning af kriteriet om offentlig orden og illegal indvandring bør sikkerheden ved de rejsedokumenter, de pågældende tredjelande udsteder, have særlig opmærksomhed.

Da de enkelte tredjelandes overholdelse af kriterierne i forordning (EF) nr. 539/2001 kan udvikle sig i tidens løb, bør negativlistens og positivlistens sammensætning revideres efter behov.

Forordning (EF) nr. 539/2001 er senest blevet ændret som følge af resultatet af dialogen om visumliberalisering ved at overføre Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro og Serbien til positivlisten.

Denne revision af forordningen har til formål at sikre, at sammensætningen af listerne over tredjelande opfylder kriterierne i betragtning 5 i forordningen i lyset af de fremskridt, som Albanien og Bosnien-Hercegovina har opnået i forbindelse med deres respektive dialoger om visumliberalisering.

¹ EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1.

² EUT L 336 af 18.12.2009, s. 1.

2. Forslagets elementer

Siden Thessalonikitopmødet i juni 2003 har Unionen gentagne gange bekræftet sin politiske vilje til en visumliberalisering for landene i Vestbalkan, idet den har understreget, at dette mål er knyttet til de fremskridt, de pågældende lande gør for så vidt angår gennemførelse af store reformer på områder som styrkelse af retssamfundet, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, korruption og illegal indvandring og styrkelse af den administrative kapacitet med hensyn til grænsekontrol og dokumentetsikkerhed. Som et første konkret skridt i retning af en visumfri rejseordning indgik Unionen i 2007 aftaler om lempelse af visumreglerne med Albanien, Bosnien-Hercegovina, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro og Serbien³ (sideløbende med tilbagetagelsesaftaler) og indledte strukturerede dialoger om visumliberalisering baseret på detaljerede køreplaner med klare benchmark, som de fem lande i regionen skal opfylde, for gradvist at arbejde hen imod visumliberalisering.

Disse resultatorienterede visumdialoger blev formelt indledt med Albanien i marts 2008 og med Bosnien-Hercegovina i maj 2008; Kommissionen udarbejdede skræddersyede køreplaner efter aftale med medlemsstaterne og efter høring af de respektive lande. Køreplanerne blev opdelt i fire temaer: dokumentetsikkerhed, illegal indvandring, offentlig orden og sikkerhed samt spørgsmål vedrørende eksterne forbindelser i tilknytning til bevægelighed for personer.

Kommissionen redegjorde i sit forslag af 15. juli 2009⁴ nærmere for den metode i visumliberaliseringsprocessen, der er blevet anvendt for landene i Vestbalkan, og foreslog at overføre Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro og Serbien fra negativlisten til positivlisten. På grundlag af Kommissionens forslag og efter høring af Europa-Parlamentet besluttede Rådet den 30. november 2009 at ophæve visumpligten for statsborgere i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro og Serbien fra den 19. december 2009.

Med hensyn til Albanien og Bosnien-Hercegovina var opfattelsen den, at de trods store fremskridt stadig har en række benchmark, som ikke er opfyldt. I en fælles erklæring, der blev vedtaget i november 2009, understregede Europa-Parlamentet og Rådet deres politiske støtte til en hurtig afskaffelse af visumordningen for statsborgere i disse to lande, og de opfordrede myndighederne i Albanien og Bosnien-Hercegovina til at gøre mere for at opfylde alle de benchmark, der var fastsat i Kommissionens køreplaner.

Europa-Parlamentet og Rådet opfordrede desuden Kommissionen til at fremlægge et lovgivningsforslag om ændring af forordning (EF) nr. 539/2001 så snart den vurderer, at landene opfylder benchmarkene i køreplanen, og de gav tilsagn om at behandle Kommissionens forslag hurtigst muligt.

Kommissionen har derfor siden november 2009 fortsat fulgt visumliberaliseringsprocessen nøje for Albanien og Bosnien-Hercegovina. På grundlag af detaljerede parathedsrapporter fra de to lande og resultaterne af seks ekspertmissioner, der blev foretaget mellem december 2009 og februar 2010 (med aktiv deltagelse af medlemsstaternes eksperter), forelagde Kommissionen i april 2010 Europa-Parlamentet og Rådet sin vurdering af de fremskridt,

³ Se præambelen til disse aftaler: med Albanien (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 85), Bosnien-Hercegovina (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 97), Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 125), Montenegro (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 169) og Serbien (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 109).

⁴ KOM(2009)366 endelig.

landene havde gjort med at opfylde de resterende benchmark i køreplanen mod visumliberalisering, inden vurderingen blev videregivet til de pågældende lande.

Da Kommissionen fremlagde sine vurderinger, tilkendegav den, at den, når visumkravet blev ophævet, agtede at føre tilsyn i alle landene i Vestbalkan med, at de foranstaltninger, landene træffer i forbindelse med visumliberaliseringsprocessen, bliver gennemført på en effektiv og holdbar måde.

Rapporterne om Albanien og Bosnien-Hercegovina blev forelagt for deres respektive myndigheder den 6. maj 2010.

Konklusionen i rapporterne var, at Albanien og Bosnien-Hercegovina har gjort store fremskridt, og at der kun er et meget begrænset antal benchmark, der ikke er opfyldt.

Dette forslag afspejler resultatet af ovennævnte proces: I betragtning af, at aftalerne om visumlempelse og tilbagesøgelse med disse to lande er blevet gennemført på tilfredsstillende vis foreslår Kommissionen at overføre Albanien og Bosnien-Hercegovina, som er meget tæt på at have opfyldt alle benchmark, fra negativlisten til positivlisten forstået på den måde, at disse lande på datoen for Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af forslaget skal have opfyldt alle benchmark.

Eftersom Vestbalkanlandenes indførelse af biometriske pas er et element, der har stor betydning for en vellykket afslutning af den regionale visumliberaliseringsproces, begrænser dette forslag af hensyn til sikkerheden og bekæmpelsen af illegal indvandring ligesom forordning (EF) nr. 1244/2009 visumfritagelsen til statsborgere i Albanien og Bosnien-Hercegovina, der er indehavere af de nye biometriske pas udstedt af disse lande.

3. Næste skridt

Parallelt med behandlingen af forslaget i Europa-Parlamentet og Rådet vil Kommissionen fortsat evaluere gennemførelsen af de endnu ikke opfyldte benchmark for Albanien og Bosnien-Hercegovina, og den vil hurtigst muligt sende denne evaluering til Europa-Parlamentet og Rådet.

For Albanien vedkommende vedrører de benchmark, som endnu ikke er opfyldt:

- udarbejdelse af en strategi og en politik til støtte for reintegrationen af albanere, der vender tilbage
- styrkelse af kapaciteten til retshåndhævelse og en effektiv gennemførelse af de relevante retsregler for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption, bl.a. gennem tildeling af tilstrækkelige menneskelige og økonomiske ressourcer
- effektiv gennemførelse af de relevante retsregler vedrørende konfiskation af goder fra organiseret kriminalitet.

For Bosnien-Hercegovinas vedkommende vedrører de benchmark, som endnu ikke er opfyldt:

- styrkelse af kapaciteten til retshåndhævelse og en effektiv gennemførelse af de relevante retsregler for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption, bl.a. gennem tildeling af tilstrækkelige menneskelige og økonomiske ressourcer

- gradvis gennemførelse af handlingsplanen fra marts 2010 om etablering af elektronisk dataudveksling mellem politi og anklagemyndigheder
- harmonisering af strafferetsplejen på entitetsniveau og i Brcko-distriktet med strafferetsplejen på statsniveau.

I betragtning af de europæiske ambitioner for disse to lande og det forhold, at de allerede har fritaget alle unionsborgere fra visumkravet, er der som i forordning (EF) nr. 1244/2009 ingen grund til at gøre visumfritagelsen for Albanien og Bosnien-Hercegovina betinget af indgåelsen af visumfritagelsesaftaler med Unionen.

4. **Væsentligste organisationer/eksperter, der er blevet hørt**

Medlemsstaterne er blevet hørt.

5. **Konsekvensanalyse**

Ikke nødvendig.

6. **Retsgrundlag**

Med hensyn til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde er dette forslag en videreudvikling af den fælles politik for visa i overensstemmelse med artikel 77, stk. 2, litra a), i TEUF.

7. **Proportionalitetsprincippet og subsidiaritetsprincippet**

Forordning (EF) nr. 539/2001 fastlægger listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser (negativlisten), og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (positivlisten).

Afgørelsen om at ændre listerne og overføre lande fra negativlisten til positivlisten eller omvendt falder inden for Unionens enekompetence, jf. artikel 77, stk. 2, litra a), i TEUF.

8. **Reguleringsmiddel/reguleringsform**

Forordning (EF) nr. 539/2001 skal ændres ved en forordning.

9. **Budgetmæssige konsekvenser**

Den foreslåede ændring har ingen virkninger for Unionens budget.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 77, stk. 2, litra a),

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

efter fremsendelse af udkastet til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Sammensætningen af listerne over tredjelande i bilag I og II til forordning (EF) nr. 539/2001⁵ bør være i overensstemmelse med kriterierne i forordningens betragtning 5. Tredjelande, hvis situation har ændret sig med hensyn til disse kriterier, bør overføres fra det ene bilag til det andet.
- (2) I overensstemmelse med Unionens politiske forpligtelse til liberalisering af kravet om visum til kortvarigt ophold for statsborgere i det vestlige Balkan som led i Thessalonikidagsordenen og i betragtning af det fremskridt, der er gjort siden december 2009 i dialogen med Albanien og Bosnien-Hercegovina om visumliberalisering er det Kommissionens opfattelse, at de to lande har opfyldt en stor del af benchmarkene i deres respektive køreplaner.
- (3) Albanien og Bosnien-Hercegovina [som opfylder alle benchmark på datoen for vedtagelsen af denne forordning] bør overføres til bilag II til forordning (EF) nr. 539/2001. Denne visumfritagelse bør kun gælde for indehavere af biometriske pas, som er udstedt af hvert af de pågældende to lande.
- (4) For så vidt angår Island og Norge udgør denne forordning en udvikling af bestemmelserne i Schengenreglerne, jf. aftalen indgået mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne⁶, henhørende under det område, der er nævnt i artikel 1, litra B), i Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til nævnte aftale⁷.

⁵ EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1.

⁶ EFT L 176 af 10.7.1999, s. 36.

⁷ EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31.

- (5) For så vidt angår Schweiz, udgør denne forordning en udvikling af bestemmelser i Schengenreglerne, jf. aftalen indgået mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne⁸, henhørende under det område, der er nævnt i artikel 1, litra B og C, i Rådets afgørelse 1999/437/EF sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2008/146/EF⁹.
- (6) For så vidt angår Liechtenstein udgør denne forordning en udvikling af bestemmelserne i Schengenreglerne, jf. protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om dette lands associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, henhørende under det område, der er nævnt i artikel 1, litra B og C, i Rådets afgørelse 1999/437/EF sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2008/261/EF¹⁰.
- (7) Denne forordning udgør en udvikling af bestemmelserne i Schengenreglerne, som Det Forenede Kongerige ikke deltager i, i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2000/365/EF af 29. maj 2000 om anmodningen fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne¹¹; Det Forenede Kongerige deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige.
- (8) Denne forordning udgør en udvikling af bestemmelserne i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne¹²; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.
- (9) Denne forordning udgør en udvikling af Schengenreglerne, jf. protokollen om integration af Schengenreglerne i Den Europæiske Union, således som disse er defineret i bilag A til Rådets afgørelse 1999/435/EF af 20. maj 1999 om definition af Schengenreglerne med henblik på, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union, at fastsætte retsgrundlaget for de bestemmelser og afgørelser, der udgør Schengenreglerne¹³ —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 539/2001 foretages følgende ændringer:

1. I bilag I foretages følgende ændringer:

⁸ EUT L 53 af 27.2.2008, s. 52.

⁹ EUT L 53 af 27.2.2008, s. 1.

¹⁰ EUT L 83 af 26.3.2008, s. 3.

¹¹ EUT L 131 af 1.6.2000, s. 43.

¹² EUT L 64 af 7.3.2002, s. 20.

¹³ EUT L 176 af 10.7.1999, s. 1.

a) i del 1, udgår henvisningerne til Albanien og Bosnien-Hercegovina

2. I bilag II, del 1, indsættes følgende henvisninger:

"Albanien (*)

Bosnien-Hercegovina (*)

(*) Visumfritagelsen gælder kun for indehavere af biometriske pas".

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand